

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní umělecká škola Doksy,
Sokolská 299**

Sokolská 299, 472 01 Doksy

Identifikátor školy: 600 075 052

Termín konání orientační inspekce: 4. - 6. prosince 2001

Čj.	081 323/01-4034
Signatura	oh1kv113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Doksy, Sokolská 299 (ZUŠ) byla založena 1. ledna 1958 a je umístěna ve starší budově města. Interiéry školy v současné době postupně prochází stavebními úpravami. Generální oprava budovy je plánována v roce 2002.

ZUŠ pracuje jako rozpočtová organizace. Jejím zřizovatelem je Město Doksy, nám. Republiky 193.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno MŠMT ČR (čj. 25445/2001-21) s povolenou kapacitou 200 žáků.

Umělecky zaměřené vzdělávání je určeno především žákům základních škol spádové oblasti Doksy (Jestřebí, Staré Splavy, Dubá, Okna, Bezděz).

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Organizace studia v hudebním (HO) a ve výtvarném (VO) oboru vychází z § 3 vyhlášky MŠMT č. 292/91 Sb., o základních uměleckých školách.

V roce 2001/2002 navštěvuje školu celkem 190 žáků. Z tohoto počtu je 123 žáků HO a 67 VO.

V rozhodnutí uvedená celková kapacita žáků v porovnání se zahajovacím výkazem (2001/2002) byla dodržena. Rovněž tak podle třídních knih a výkazů kontrolované počty souhlasily se zahajovacím výkazem.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality HO a VO vychází ze studia podkladových materiálů (včetně vybrané povinné dokumentace), z rozhovorů s pracovníky, prohlídky prostor školy, z hospitační činnosti inspektorů a z posouzení výsledků vyučovacího procesu (archiv výtvarných prací žáků). Současně ve vztahu ke sledovaným oborům bylo hodnoceno i řízení.

Hudební obor

V HO vyučuje celkem pět učitelů hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, kytaru, flétnu, klarinet, dále přípravné hudební výchově (PHV) a hudební nauce (HN). Výuka hře na akordeon pro nezajem není v posledním období realizována.

Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebním plánům pro ZUŠ (MŠMT ČR čj. 18.418/95), obsah učiva vychází z dosud platných učebních osnov pro lidové školy umění, vydávaných průběžně v letech 1980 – 1991.

Průběh a výsledky vzdělávání hodnotí Česká školní inspekce (ČŠI) na základě sedmi hospitací, předložené pedagogické dokumentace, výsledků v soutěžích a v přijímacím řízení na umělecké školy. Hospitováno bylo u všech učitelů HO v předmětech hra na klavír, kytaru, klarinet, zobcovou flétnu a dále v hodině HN.

Plánování výchovně-vzdělávací práce v individuálním i skupinovém vyučování má velmi dobrou úroveň. Ve studijních plánech, které jsou součástí třídních knih pro individuální vyučování jsou shodně s osnovami rozpracovány cíle i prostředky, tj. přehled skladeb, určených v průběhu školního roku k nastudování. V HN měla vyučující kromě tematických plánů pro jednotlivé ročníky pečlivě zpracované přípravy na jednotlivé vyučovací hodiny.

Personální podmínky z hlediska kvalifikovanosti učitelů HO hodnotí inspekce jako velmi dobré (pouze jedna vyučující nemá předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost). Nepříznivá je věková struktura učitelského sboru (převažují učitelé ve věkové kategorii nad 50 let).

Prostorové podmínky jsou vhodné pro individuální výuku a vyhovují stanovené kapacitě žáků. Pro kolektivním vyučováním (HN a PHV) je však velikost učeben nedostatečná a omezuje tak vyučující ve výběru forem výchovně-vzdělávací práce. I když se docházka žáků do HN od poslední inspekce výrazně zlepšila, je třeba tomuto problému nadále věnovat zvýšenou pozornost.

Výrazným přínosem bylo vybudování komorního sálu, který slouží pro pořádání interních vystoupení HO. Pro žákovská vystoupení mimo školu je využíváno i církevních objektů.

Vybavení učeben hudebními nástroji a dalšími pomůckami odpovídá současným finančním možnostem.

Hospitované hodiny měly z hlediska organizace, použitých forem a metod pedagogické práce průměrnou až velmi dobrou úroveň. U většiny učitelů byla inspekci velmi dobře hodnocena snaha plně využít dobu rozvrhem stanovenou rozvrhem k cílevědomému rozvíjení schopností a dovedností žáků.

Ve většině hospitovaných hodinách byla zaznamenána příkladná úroveň motivace a vzájemné komunikace. Dostatečná pozornost je věnována průběžnému hodnocení žákova výkonu a jeho přípravy na vyučování.

V souladu s učebními osnovami jsou ke konci školního roku organizovány závěrečné a postupové zkoušky a je o nich vedena předepsaná dokumentace.

HO se daří výrazným podílem přispívat k úspěšné prezentaci školy na veřejnosti a formou výchovných koncertů i ke kulturnímu vyžití dětí a mládeže spádové oblasti školy. Také v soutěžích ZUŠ bývá obor (zejména v okresních kolech) dostatečně zastoupen. V přípravě žáků na umělecké školy (konzervatoře) pedagogové v minulosti již několikrát dokázali své kvality. Za poslední období se však nepodařilo vytipovat žáka, který by měl pro profesní studium dostatečné předpoklady.

Úroveň vzdělávání v HO odpovídá současným personálním a materiálním možnostem školy. Platné osnovy i učební plány jsou respektovány.

ČŠI hodnotí úroveň výuky v HO jako průměrnou.

Výtvarný obor

Kvalita vzdělávání byla posuzována na základě čtyř hospitací ve smíšených skupinách přípravného a základního studia. Inspekce sledovala zápisy realizované výuky v třídních knihách, cíle, obsah a návaznost učiva, materiálně-technické podmínky, přípravu a organizaci vyučování, vstupní i průběžnou motivaci, prostor pro samostatnou výtvarnou činnost žáků, hodnocení a vzájemnou interakci.

Organizace vyučování vychází z výše uvedené vyhlášky MŠMT ČR a z úpravy učebních plánů (UP) VO ZUŠ, která byla schválena MŠMT ČR (čj. 21 083/2001-22). Obsah výuky je dán Vzdělávacím programem VO ZUŠ, který byl schválen MŠMT ČR (čj. 15 865/2000-22).

V přípravném studiu vyučující postupují podle UP č. 1. V základním studiu využívají UP č. 2 a 3 varianty A při aplikaci alternativního přístupu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování, které žákům přibližuje kvalitu reality, vlastnosti výtvarného jazyka atd.).

Na rozvržení obsahu učiva do postupných kroků výtvarných projektů a řad velmi úzce spolupracují obě zkušené a odborně způsobilé učitelky. Inspekce hospitovala pouze u jedné, za druhou (onemocnělou) vyučující bylo zajištěno kvalitní suplování.

Vzdělávání je organizováno formou kolektivní výuky. Vyučovací jednotky tvoří tříhodinové bloky, které jsou odděleny přestávkou. Zařazení žáků do ročníků odpovídá předepsanému členění. Věková struktura kolektivů není příliš široká a respektuje psychohygienické požadavky. V třídních knihách zapsané počty žáků jsou na dolní a UP ještě povolené hranici.

Předepsaná dokumentace je řádně vedena.

Obor používá tři učebny. Dvě přízemní místnosti jsou specializované (modelovna s vypalovací pecí a hrnčířským kruhem, kreslárna s ateliérovými stojany). Třetí, v prvním patře, je určena pro výuku ostatních výtvarných předmětů. V podkrovních prostorách má obor archivované výtvarné práce. Učebny jsou vybaveny dostatečným počtem pracovních míst, žáci používají většinou školní učební pomůcky. Kvalitní plošné výtvarné práce vkusně dotváří interiér školy. Celkově prostředí působí příjemně a je motivující.

Všechny inspekci zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připraveny. Jejich organizace byla dána stupněm rozpracovanosti jednotlivých prací nebo vycházela z motivace zadání nového úkolu. Pokyny učitelky byly jasné, průběžné korigování výtvarných realizací citlivé, zvolené vyučovací metody přiměřené. Vyučující používala postupy problémového učení, promyšleně přistupovala k průběžnému motivování, přirozeným způsobem respektovala osobitost vyjádření ve výtvarném projevu jednotlivce i věkové složení skupiny.

Žáci si zlepšovali dovednosti v používání základních výtvarných vyjadřovacích prostředků, pracovní tempo vyhovovalo individuálním možnostem i technice provedení. Výtvarně-technické postupy byly dodržovány.

Inspekce kladně hodnotí závěrečné shrnutí vyučování nad pracemi spojené se snahou žáků o vyjádření samostatného výtvarného názoru.

Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

O kvalitní a systematické práci oboru svědčí úspěšná příprava žáků k profesnímu vzdělávání na školách s výtvarným zaměřením i prezentace výtvarných prací na místních výstavách, soutěžích a celostátních přehlídkách ZUŠ.

Výtvarný obor vyučuje podle Vzdělávacího programu VO ZUŠ a respektuje strukturu UP předepsaných předmětů. Výtvarné práce žáků, vzniklé podle tohoto programu, jsou na velmi dobré až vynikající úrovni.

Kvalitu vzdělávání výtvarného oboru hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Při dlouhodobém **plánování** se vedení zaměřilo především na oblast výchovně-vzdělávací a materiálně-technické podmínky. Vycházelo z aktuálního stavu užívaných prostor školy i ze stávajícího počtu učitelů a specifického složení pedagogického sboru.

Plnění všech v koncepci uvedených bodů je průběžně sledováno. V současné době se škola připravuje na generální opravu exteriéru budovy (v roce 2002) a na dokončení úprav interiérů (výměna umyvadel, restaurování zábradlí atd.).

Ředitelka zpracovává podklady pro roční plán na základě analýzy výroční zprávy z předchozího školního roku. Po projednání na zahajovací poradě a po doplnění o připomínky vyučujících plán obsahuje organizační a personální zajištění i předpokládaný harmonogram akcí. V průběhu roku pak dochází k jeho aktualizaci.

V ZUŠ jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. UP i učební osnovy jsou plněny, což bylo inspekci sledováno

kontrolou třídní dokumentace spolu s přímým pozorováním v navštívených hodinách. Škole se také daří pokrýt požadavky rodičovské veřejnosti na vzdělávání v HO i VO.

Organizování výchovně-vzdělávacího procesu vychází ze skutečnosti, že v ZUŠ vyučuje včetně ředitelky pouze sedm interních pedagogů.

V HO učí pět učitelů. Z tohoto počtu na plný úvazek pracují dva zcela nevidomí a jeden se zbytky zraku. Částečný úvazek má ředitelka a jedna učitelka. Ve VO na částečný úvazek vyučují dvě vyučující.

Za organizační uspořádání vzdělávání i provozu školy plně zodpovídá ředitelka. Na jednotlivé pracovníky deleguje pouze dílčí úkoly. Poradním orgánem je pedagogická rada. Neformálně vypracovaný vnitřní řád pracovníci akceptují. Prokazatelným způsobem byli žáci seznámeni se školním řádem.

Denní osobní jednání ředitelky s učiteli je základem pro rychlé a utříděné předávání informací. Aktualizování plánovaných akcí a analýza uskutečněných se realizuje podle potřeby. Hodnocení a příprava na delší období probíhá na jednáních pedagogické rady.

Škola nemá ustaven žádný typ rodičovského sdružení. Vztah školy a rodičů však charakterizuje dobrá informovanost. Výsledky výchovně-vzdělávacího procesu sdělují vyučující rodičům přímo ve škole nebo v průběhu konání přehrávek a koncertů.

Informační systém je účinný a existují v něm zpětné vazby.

Osobní údaje žáků i pracovníků jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Pro HO i VO předepsaná dokumentace je vedena. Drobné zjištěné nedostatky byly po upozornění odstraněny.

Výroční zpráva (2000/2001) podává základní informace a je vypovídající. Slouží jako zdroj sebehodnocení, uvádí rovněž aktivity školy směrem k veřejnosti, které následně podněcují zájem žáků o uměleckou činnost i o kulturní dění ve městě.

Vzhledem k inspekční zprávě (čj. 081 73/1998-4034) nedošlo k výraznější změně ve věkovém složení staršího pedagogického sboru.

Vedení a motivování pracovníků je zaměřeno na průběžné vytváření potřebných podmínek k řádnému plnění pedagogické práce prostřednictvím přímé osobní spolupráce, včetně plného pracovního uplatnění nevidomých učitelů. Ředitelka také věnuje velkou pozornost jedné začínající vyučující.

Další odborné vzdělávání učitelů obou oborů probíhá na základě individuálních aktivit jednotlivců.

Písemně vypracovaná kritéria hodnocení pracovníků jsou zpracována. Práce každého pedagoga je pravidelně hodnocena především podle výsledků výchovně-vzdělávací činnosti (převážně sledováním výkonů žáků jednotlivých učitelů). Morální hodnocení formou pochval a poděkování je veřejné (na poradách nebo i v místním tisku).

Při **kontrolě** účinnosti řízení výchovně-vzdělávacího procesu a provozu se vedení zaměřuje především na kontrolu třídní dokumentace, průběžné i cílené hospitace a na sledování výkonů žáků na veřejných vystoupeních nebo soutěžích. Ředitelka si také orientačně kontroluje dodržování zadaných úkolů, termínů i kvalitu organizace pořádaných akcí.

Písemně vypracovaný systém plánování kontrolní činnosti a zápisy o uskutečněných hospitacích byly inspekci řádně doloženy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má stanoveny reálné cíle, které z hlediska dalšího vývoje vyhovují aktuálním potřebám, zájmu žáků a vychází ze specifických podmínek města. Učební plány i učební osnovy obou oborů jsou plněny. Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy velmi dobré. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně platným právním předpisům. Organizování, oblast vedení a motivování pracovníků i účinnost kontrolních mechanismů jsou také na velmi dobré úrovni.

Celkově jsou podmínky vzdělávání na velmi dobré úrovni, s výraznou převahou pozitiv.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Stav správy a ochrany národního majetku

Zařízení hospodaří s majetkem, který je ve vlastnictví zřizovatele (Město Doksy). Při nakládání s tímto majetkem škola postupuje podle interních předpisů zřizovatele a finanční vztahy ke zřizovateli jsou stanoveny rozpisem závazných ukazatelů schváleného v rozpočtu města. Finanční vztah k okresnímu úřadu (OÚ) je realizován v souladu s obecně platnými předpisy a směrnicemi OÚ.

Kontrolou vedení evidence národního majetku bylo zjištěno, že majetek školy je řádně evidován a průběžně zapisován i odepisován v inventárních knihách. Knihy, audio a notový archiv jsou evidovány v knihách materiálových zásob.

Inspekci předložená majetková inventura ke dni 30. listopadu 2000 obsahuje inventurní soupisy a jmenné seznamy majetku. Součástí je rovněž zápis o provedení inventarizace majetku ve správě Městského Úřadu Doksy ze dne 7. února 2001. Oznámení výsledků inventarizace k 31. listopadu 2000 uvádí členění a celkovou hodnotu majetku a spolu s odbornými posudky návrh na vyřazení poškozených a neupotřebitelných předmětů (včetně způsobu doložení likvidace).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zakládací listina sepsaná dne 17. ledna 1996,
- zřizovací listina (čj. 52/2001),
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 25445/2001-21),
- zahajovací výkaz o základní umělecké škole podle stavu žáků k 15. říjnu 2001 (2001/2002),
- třídní knihy pro skupinové vyučování (2001/2002),
- třídní knihy pro individuální výuku HO (2001/2002),
- kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků,
- katalogy o průběhu studia HO,
- katalogy o průběhu studia VO,
- katalog nastudovaných skladeb,
- protokoly o komisionálních zkouškách (2000/2001),
- rozvrhy hodin vyučovaných žáků a předmětů,

- zápisy z jednání pedagogické rady,
- doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků,
- výroční zpráva (2000/2001),
- inventární soupisy majetku a zápis o výsledku inventarizace (30. listopadu 2000),
- inventární kniha majetku,
- kniha materiálových zásob,
- inspekční zpráva (čj. 081 73/1998-4034),
- hospitační záznamy inspektorů,
- archiv výtvarných prací žáků.

ZÁVĚR

ZUŠ navazuje ve své výchovně-vzdělávací a umělecké činnosti na tradici uměleckého školství v Doksech. Na základě sledovaných jevů a zjištěných skutečností plní svou funkci v souladu s deklarovaným vzdělávacím programem.

V činnosti školy mírně převažují pozitiva, a to jak v oblasti pedagogické, tak i v oblasti řídicí. Od předchozí orientační inspekce (čj. 081 73/1998-4034) inspekce hlavně zaznamenala pozitivní posun v kvalitě vzdělávání ve VO.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	PaedDr. Jana Langerová v. r.
Členové týmu	Jan Svoboda	Jan Svoboda v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Irina Kopčanová	

V České Lípě dne 21. prosince 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. ledna 2002

ano

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Jiřina Kvapilová, ředitelka školy

Jiřina Kvapilová v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	31. ledna 2002	081 41/02-04034
Zřizovatel	31. ledna 2002	081 42/02-04034

Připomínky ředitelky základní umělecké školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány